

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS BAMIDBAR • MAAMAR 9

וארשתיך לי לעולם

Je te fiancerai à Moi pour toujours

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/bamidbar/9/

1 וארשתיך לי לעולם. וארשתיך לי בצדק כוי וארשתיך כוי. (עיינן רבות בא ס"פ י"ח. תרומה פל"ג קרוב לס"פ. ובפי עקב גבי ד"א [דבר אחר] ושמר לך).

«Je te fiancerai à Moi pour toujours; je te fiancerai à Moi avec justice», etc., «et je te fiancerai», etc. (Voir Midrash Rabbah, Bo, à la fin du chapitre 18; Terumah, chapitre 33, près de la fin; et dans Parshas Eikev, à «Autre explication: "Et [II] te gardera."»)

הנה כנסת ישראל שהיא מקור כל נשמות ישראל נקי כלה ע"ש הפסוק כלתה נפשי כמ"ש ואל אישך תשוקתך.

Or, la Congrégation d'Israël (Knesses Yisrael), qui est la source de toutes les âmes d'Israël, est appelée une fiancée (kala), d'après le verset «Mon âme languit (kalsah)», comme il est écrit: «Et ton désir se portera vers ton époux.»

כי תשוקתה לדבקה במקורה וחיי החיים ית' בכלות הנפש וכמ"ש אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט אל

Car son désir est de s'attacher à sa source et à la Vie de toute vie, béni soit-Il, jusqu'à l'expiration de l'âme (kelot hanéfech); et comme il est écrit: «Ô D.ieu, ne gardez pas le silence; ne restez pas muet et ne demeurez pas immobile, ô D.ieu.»

(ע' [עיינן] בזהר ח"א [חלק א'] קע"ח ב' ע"ז ב' פ"ו ב'. ח"ב [חלק ב'] ק"מ א' רנ"ו ב'), וכן בפרטות נשמות כאו"א [כל אחד ואחד] מישראל

(Voir le Zohar, partie I, 178b, 77b, 86b; partie II, 140a, 256b.) De même, en particulier, [pour] les âmes de chacun et de chacune d'Israël:

הנה כתיב נר אלקי נשמת אדם שיש בטבעה לעלות למעלה כאור הנר וכשלהבת העולה מאליה לדבקה בו ית' בכלות הנפש ממש.

Il est écrit: «L'âme de l'homme est une lampe de D.ieu»; car sa nature est de s'élever vers le haut comme la lumière d'une lampe, et comme une flamme qui monte d'elle-même, afin de s'attacher à Lui, béni soit-Il, jusqu'à l'expiration réelle de l'âme.

אך והוא ימשול בך שבע"כ [שבעל כרחך] אתה חי והחיות רצוא ושוב לירד ולהתלבש בגוף ולכן גם למטה אחר התלבשותה בגוף הנה זהו עיקר עבודת האדם להיות נכספה וגם כלתה נפשו ממש אליו ית'.

Mais [il est écrit] : «et il dominera sur toi»; car «contre ta volonté, tu vis», et «la force vitale court et revient» (ratso vashov), pour descendre et se revêtir dans le corps. C'est pourquoi, ici-bas aussi, après s'être revêtue dans le corps, l'essence du service de l'homme consiste à ce que son âme aspire réellement à Lui et même languit pour Lui, béni soit-Il.

והנה יש שני בחי' בענין כלות הנפש וזהו הענין של שני בחי' כלה שהוזכרו בגמרא (פ"ב [פרק ב'] דכתובות)

Or, il existe deux niveaux dans la notion d'expiration de l'âme; c'est là le sens des deux niveaux de fiancée mentionnés dans la Guemara (chapitre 2 de Kesubos) :

כלה אחת היינו כלה נאה וחסודה וע"ז נאמר כלתה נפשי לחצרות ה' (רבות ויחי פצ"ט קרוב לר"פ, נשא רפ"י ס"פ י"ג גבי ביום הששי קערת כסף).

L'une est «une fiancée belle et gracieuse»; c'est à son sujet qu'il est dit : «Mon âme languit après les parvis de Havaya» (Midrash Rabbah, Vayechi, chapitre 99, près du début; Naso, début du chapitre 10, [et] fin du chapitre 13, à propos de «Le sixième jour», «une coupe d'argent»).

והב' כלה כמות שהיא אפי' [אפילו] חיגרת או סומא ע"ז נאמר לבי ובשרי ירננו אל אל חי.

Et la seconde est «la mariée telle qu'elle est», même [si elle est] boiteuse ou aveugle; à son sujet, il est dit : «Mon cœur et ma chair chantent le D.ieu vivant.»

וביאור הענין כי הנה האותיות נק' אבנים וצירופיהם נקראו בתים וחצרות כמ"ש בספר יצירה שתי אבנים בונות שני בתים כו' לפי שהאותיות הדבור שבאדם נחשבות לבחי' דומם לגבי מהות השכל.

Voici l'explication de la question. Les lettres sont appelées «pierres», et leurs combinaisons sont appelées «maisons» et «cours», comme il est écrit dans le Sefer Yetzirah : «Deux pierres construisent deux maisons», etc. En effet, les lettres de la parole chez l'homme sont considérées comme relevant du niveau de l'inerte (domem) par rapport à l'essence de l'intellect.

2 והנה ריבוי התחלקות העולמות לאין מספר לכמה מיני רבבות מדרגות חלוקות זו מזו כמ"ש ועלמות אין מספר

Or, la multiplicité des divisions des mondes, innombrables et réparties en tant de sortes de myriades de niveaux distincts les uns des autres, comme il est écrit : «et des mondes (alamos) sans nombre»,

וכן מלאכים ונשמות הצדיקים שאין חב"ד [חכמה בינה ודעת] ומדות של זה דומה לזה כולם הם נמשכים ונשפעים מבחינת צירופי אותיות דבר ה' המהוה אותם מאין ליש שהם בחינת דומם לגבי מהות מקור חוצבה שבעולם האצילות

et de même les anges et les âmes des tsadikim, dont la 'Hokhma (sagesse), la Bina (compréhension), la Daat (connaissance) et les attributs émotionnels (midot) ne sont pas semblables les uns aux autres: tous sont attirés et émanent du niveau des combinaisons des lettres de la parole de D.ieu, qui les fait advenir du néant à l'existence; et ces lettres sont, par rapport à l'essence de la source dont ils sont issus, dans le Monde d'Atsilout (Émanation), du niveau de l'inerte.

(ע' [עיינן] באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה ויעש דוד שם ועמ"ש בפ' בראשית בד"ה ולהבין בתוספת ביאור ענין וייצר כו' ועמ"ש"ל [ועיינן מה שכתוב לעיל] ע"פ והיה מספר בני ישראל בענין ארץ לא שבעה מים).

(Voir Iggeres HaKodesh, le passage commençant par «Et David se fit un nom»; voir aussi ce qui est écrit dans la Parachat Bereishit, dans le discours commençant par «Et pour comprendre», dans l'explication supplémentaire du sujet de «Et Il forma», etc.; et voir ce qui est écrit plus haut sur le verset «Et le nombre des enfants d'Israël sera», à propos de «la terre qui n'est pas rassasiée d'eau».)

והנה גם מקורן ושרשן בעולם האצילות דאיהו וגרמוהי חד שהם בחינת אלקות ואור א"ס כ"ה מופשט מכל בחי' גדר ומדה וגבול על כל זה מאחר

Or, même leur source et leur racine dans le Monde d'Atsilout, où «Lui et Ses réceptacles» (ihou vegarmohi) ne font qu'un, relèvent du divin et de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, dépouillée de toute sorte de définition, de mesure et de limite; néanmoins, puisque

שהם מקור לבחי' העולמות שנמשך מהם למטה יש שם למעלה בכח כל כך כחות והמשכות שיתהווה מהם בחי' התחלקות העולמות בפועל ממש

ils sont la source des mondes qui en émanent vers les niveaux inférieurs, il existe là-haut, en potentiel, tant de forces et d'émanations que la division des mondes peut en advenir de façon concrète

(ועד"ז יובן מ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה איהו וחיוהי וקרוב לומר שגם האלפים ורבות עלמין דיתבין בגלגלתא כו' אינן עלמין ממש כו' ור"ל [ורוצה לומר] שהם ג"כ בחיי אותיות שכשיומשכו למטה יתהוה מהם כ"כ [כל כך] עלמין בפועל ממש)

(On comprendra de même ce qui est écrit dans Iggeres HaKodesh, le passage commençant par «Lui et Ses forces vitales» (ihou ve'hayohi) : il est raisonnable de dire que même les milliers et les myriades de mondes qui résident dans le Gulgalta (le Crâne), etc., ne sont pas des mondes véritables, etc. Autrement dit, ils sont eux aussi du niveau des lettres, desquelles, lorsqu'elles sont attirées vers les niveaux inférieurs, viennent concrètement à l'existence autant de mondes.)

וכמשל אותיות הדבור בעודן בכח חכמתו ולגבי א"ס ב"ה עצמו הסובב כל עלמין גם הם נקראים בחיי אותיות שהוא בחינת דומם כאבנים שהן במדרגה תחתונה שבעשי' [שבעשיה] כמ"ש כולם בחכמה עשית.

C'est comme les lettres de la parole lorsqu'elles sont encore en potentiel dans sa 'Hokhma. Et, par rapport à l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, Lui-même, qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), elles aussi sont appelées du niveau des lettres, c'est-à-dire de l'inerte, comme des pierres, qui se trouvent au degré le plus bas du Monde d'Assiya (Action), ainsi qu'il est écrit : «Tu les as toutes faites avec sagesse.»

שאפילו בחינת ומדרגת חכמה נחשבת לבחיי עשייה גשמיות אצלו ית' (כמ"ש בלק"א [בלקוטי אמרים]), ומה שנק' בחיי אלקות היינו שהם בחיי אלקות שהם בחיי א"ס ב"ה שלא נתצמצם ונגבל בבחי' כלי.

Car même le niveau et le degré de la 'Hokhma sont considérés comme une action matérielle devant Lui, béni soit-Il (comme cela est expliqué dans Likkutei Amarim). Quant au fait qu'ils soient appelés du niveau du divin, cela signifie qu'ils relèvent du divin en tant que niveau de l'Infini, béni soit-Il, qui n'a pas été contracté ni limité dans un réceptacle.

אבל אינם בערך א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו ממש רק הארה וזיו המתפשט מעצמות א"ס ב"ה וכמשל זיו השמש המתפשט מגוף השמש כמ"ש במ"א.

Mais ils ne sont pas comparables à l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, Lui-même, dans Sa gloire propre ; ils ne sont qu'un rayonnement et un éclat qui se répandent à partir de l'Essence de l'Infini, béni soit-Il, à l'image de l'éclat du soleil qui se répand à partir du corps du soleil, comme cela est expliqué ailleurs.

3 וכמו בדבור האדם עם היות שאין ערך בו לגבי מהות שכלו על כל זה הארת השכל מתפשט ומתגלה בדבורו ואי אפשר להשכיל לזולתו כ"א דרך העברת הקול ודבור.

De même que dans la parole d'un homme, bien qu'elle soit sans commune mesure avec l'essence de son intellect, une radiance de l'intellect se répand néanmoins et se révèle dans sa parole ; et qu'il est impossible de faire comprendre quelque chose à autrui autrement qu'en lui transmettant la voix et la parole.

והדבור שלו נעשה שכל לחבירו. כך כביכול הארת עצמות א"ס ב"ה מתגלה ע"י בחי' אותיות

Et sa parole devient intellect pour son compagnon. De même, pour ainsi dire, la radiance de l'Essence de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, se révèle par le niveau des lettres,

שהם הם מקורי ושרשי המשכת החיות מאור א"ס ב"ה להתלבש ולהשפיע החיות בעולמות עליונים ותחתונים ובחי' אותיות שבעולם העליון

qui sont elles-mêmes les sources et les racines de l'émanation de la force vitale depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, afin qu'elle s'enveloppe dans les mondes supérieurs et inférieurs et y dispense la force vitale. Et le niveau des lettres dans le monde supérieur,

שהוא מדרגה תחתונה שבו נעשה בחי' ראש ושכל לעולם שלמטה ממנו וכמ"ש בד"ה ועתה יגדל נא גבי כאשר דברת לאמר,

qui en est le degré inférieur, devient le niveau de tête et d'intellect pour le monde qui lui est inférieur, comme cela est expliqué dans le discours commençant par « Et maintenant, je t'en prie, que la puissance soit grande », au sujet des mots « comme Tu as parlé, en disant »,

ולכן נקרא בחי' מקור ושורש המשכת החיות בשם חצרות שדרך שם עובר החיות והשפעה שמשפיע לנבראים. ויש בהם ב' בחי' המשכות.

C'est pourquoi le niveau de la source et de la racine de l'émanation de la force vitale est appelé « cours », car c'est par là que passent la force vitale et le flux qu'Il dispense aux êtres créés. Il s'y trouve deux sortes d'émanation :

אחד הוא לחיצונית העולמות ונקי חצר החיצונה והבי הוא לפנימית העולמות שהם בחי אותיות התורה והתפלה ונשמות הצדיקים ונקי חצר הפנימית נוכח בית המלך:

l'une est destinée à la dimension extérieure ('hitsoniyout) des mondes et est appelée « cour extérieure » ; la seconde est destinée à la dimension intérieure (pnimiyout) des mondes, qui correspond au niveau des lettres de la Torah et de la prière, ainsi qu'aux âmes des tsadikim, et est appelée « cour intérieure, en face de la maison du roi ».

4 ב וזהו כלתה נפשי לחצרות ה'. נפשי הוא מקור נש"י [נשמות ישראל] שהיא מלכות דאצילות המתלבשת בבי"ע וחפצה ותשוקתה להיות במקורה ושרשה

2. Et telle est [la signification de] « Mon âme languit après les parvis de Havaya ». « Mon âme » désigne la source des âmes d'Israël, qui est Mal'hout d'Atsilout, revêtue en Béria, Yetsira et Assiya ; son souhait et son désir sont d'être dans sa source et sa racine.

באצילות אשר שם הוא החצרות ה' המשכת החיות מאור א"ס ב"ה הממשיך ומשפיע לה חיות ובירידתה למטה בבי"ע כלתה נפשה תיכף לדבקה במקורה ושרשה וחיותה.

dans Atsilout, où se trouvent « les parvis de Havaya », le déversement de la force vitale depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui lui dispense et lui accorde la force vitale. Et, dans sa descente vers le bas, en Béria, Yetsira et Assiya, son âme languit aussitôt de s'attacher à sa source, à sa racine et à sa force vitale.

וכמו שהאדם תאב לחיי נפשו כמ"ש נפשי אויתך כו' וכמ"ש במ"א (וע' בזהר ויחי דרמ"ח ע"ב).

De même qu'une personne désire ardemment la vie de son âme, ainsi qu'il est écrit : « Mon âme, je T'ai désiré », etc., comme cela est expliqué ailleurs (voir aussi le Zohar, Vayechi, 248b).

וכן למטה הנה זהו בעבודת האדם לדבקה בו ית' בדבורי ומחשבות אותיות התורה והתפלה שהם הם חצרות ה' והמשכת אלקות מאור א"ס ב"ה. והנה יש שני בחי. בחי חצר. ובחי בית.

De même, ici-bas, cela se réalise dans le service de l'homme : s'attacher à Lui, béni soit-Il, par les paroles et les pensées formées des lettres de la Torah et de la prière, qui sont elles-mêmes « les parvis de Havaya » et le déversement de la divinité depuis la Lumière infinie, béni soit-Il. Or, il existe deux niveaux : le niveau du parvis et celui de la maison.

5 ושתייהן הן בחי' אבנים רק בית הוא מקורה והחצר אין לה גג. וככה ממש יש ב' בחי' בעבודת ה'.

Et toutes deux sont du niveau des pierres ; seulement, une maison est couverte d'un toit, tandis qu'une cour n'a pas de toit. De même, il existe véritablement deux niveaux dans le service de D.ieu.

הנה יש מי שהוא עוסק בתורה ותפלה ומכוין את לבו לאותיות שבהם לבדם כי גם זו דרך ישרה כמ"ש במ"א.

Il est quelqu'un qui s'adonne à l'étude de la Torah et à la prière, et qui dirige son cœur vers leurs seules lettres, car cette voie aussi est droite, comme cela est expliqué ailleurs.

הנה אין מלובש בהם רק כח המחשבה לבד בלא כח השכליות וכיון ששכלו פנוי הרי יכול ליפול בשכלו מחשבות חוץ כמשל החצר שאין לה גג שהמטר יורד לתוכו.

En elles n'est investie que la seule faculté de la pensée, sans la faculté intellectuelle ; et, puisque son intellect reste inoccupé, des pensées étrangères peuvent tomber dans son intellect, comme dans l'image d'une cour sans toit, où la pluie pénètre.

לפיכך מי שהוא בעל שכל ואין מחשבתו יכולה להלכיש את שכלו. הנה זאת עצתו להעמיק דעתו ושכלו לפירוש המלות שבתפלה עד מקום שידו מגעת ובעיון שכלו בעסק התורה בפרד"ס [בפרדס רמונים]

C'est pourquoi, pour celui qui est doué d'intelligence et dont la pensée ne peut investir son intellect, voici le conseil : approfondir son esprit et son intellect dans le sens des mots de la prière, autant que ses capacités le lui permettent, et employer son intellect à étudier la Torah dans le Pardès (pchat, rémez, derouch et sod).

וזה נק' פנימית התורה ובחי' זו נק' בית שהוא פנימי וגם הוא מקורה שכל עצמיותו מראשו ועד רגלו מלובש ומעוטף בו (וע' בזהר ח"ג [חלק ג'] ער"ה א' גבי המקרה במים כו' ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם).

Cela est appelé la dimension intérieure (pnimiyout) de la Torah. Ce niveau est appelé « maison », car il est intérieur et également couvert d'un toit : toute son essence, de la tête aux pieds, y est investie et enveloppée (voir aussi le Zohar, partie III, 275a, à propos de « Celui qui couvre (hamekareh) d'eau », etc., et le Ramaz à cet endroit).

וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר דאורייתא היכלא עילאה דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] דתמן יתיב מלכא והיינו פנימיות התורה שהיא פי' וטעמי התורה שמלובש בהן חכמה עילאה רק כשמבין בפשטי התורה

Et c'est là [le sens de] ce qui est écrit dans le Zohar : la Torah est « le palais céleste du Saint béni soit-Il, où réside le Roi » ; cela désigne la dimension intérieure de la Torah, c'est-à-dire ses explications et ses raisons, dans lesquelles est investie la 'Hokhma supérieure (sagesse). Mais lorsqu'on comprend les sens simples de la Torah,

וגם פירוש המלות שבתפלה לפי פשוטו נקי בתים והיכלות דעשייה וכל זה הוא בחי' כלה נאה וחסודה et aussi le sens des mots de la prière selon leur compréhension simple, [cela] est appelé les maisons et les palais d'Assiya (Action). Tout cela relève du niveau de « la fiancée belle et gracieuse » :

דהיינו מי שכל ימיו בתורת ה' חפצו ולא סר ממנה ימין ושמאל ונפשו האלקית היא העיקרית בו: c'est-à-dire celui dont le désir, tous les jours de sa vie, est dans la Torah de Havaya, qui ne s'en est jamais écarté ni à droite ni à gauche, et en qui l'âme divine est la dominante.

6 ג אך מי שהעביר את הדרך שהוא בחי' חגרת או סומא וכמ"ש עינים להם ולא יראו ונפשו הבהמית היא שמושלת בו וע"כ אין לו כלות הנפש לחי' נפשו האלקית מאחר

3. Mais celui qui s'est écarté du chemin, qui est au niveau de « boiteuse ou aveugle », comme il est écrit : « Elles ont des yeux, mais ne voient pas », et dont l'âme animale est celle qui le domine, n'éprouve donc aucun élan de l'âme vers la vie de son âme divine, puisque

שהיא במאסר הגוף ונפש החיונית הבהמית. הנה זאת עצתו להיות אעפ"כ [אף על פי כן] בבחי' כלה וע"ז אמרו כלה כמות שהיא.

celle-ci est emprisonnée dans le corps et dans l'âme vitale animale. Voici le conseil qui lui est donné : être néanmoins au niveau d'une fiancée ; c'est à son propos qu'ils ont dit : « la fiancée telle qu'elle est ».

כי להיותו חגרת או סומא מצד נפשו הבהמית אין זה מונע מלהיות בחי' כלה מצד נפשו האלקית ע"י בחי' לבי ובשרי ירננו אל אל חי.

Car le fait qu'elle soit boiteuse ou aveugle du côté de son âme animale n'empêche pas d'être au niveau d'une fiancée du côté de son âme divine, par le niveau de « Mon cœur et ma chair chantent vers le D.ieu vivant ».

כי הנה הלב והבשר לפי שהם כלים גשמיים אינם יכולים להיות תשוקתם וחפצם למקור חיותם לאור
א"ס ב"ה המשפיע חיותם

En effet, le cœur et la chair, puisqu'ils sont des réceptacles physiques, ne peuvent avoir pour objet de leur désir et de leur aspiration la source de leur force vitale, la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui leur dispense leur force vitale,

כי גברו הצמצוצים והמסכים ורבו למאד בהסתר ובהעלם אחר העלם ע"כ אינם נכספים וכלות לחצרות
ה' שהוא מקור וחיי הנפש כ"א כאשר ירננו אל אל חי

car les contractions (tsimtsumim) et les écrans ont prévalu et se sont multipliés à l'extrême, dans un occultement et une dissimulation toujours plus profonds. Aussi n'aspirent-ils pas et ne languissent-ils pas après « les parvis de Havaya », qui sont la source et la vie de l'âme, si ce n'est lorsqu'ils « chantent vers le D.ieu vivant ».

והוא כאשר יתבונן באמונה האמיתית בה' שהוא למעלה מעלה מבחי' סוכ"ע שאינו בגדר ובחי' עלמין
כלל רק לפי שכלנו הדל שאין אנו משיגים אותו אומרים עליו שהוא ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע.

Cela se produit lorsqu'il médite, avec une foi véritable, sur D.ieu : Il est infiniment supérieur même au niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), car Il n'entre nullement dans les limites ni dans la catégorie des mondes. C'est seulement selon notre intellect limité, parce que nous ne Le saisissons pas, que nous disons de Lui qu'Il remplit tous les mondes (memalé kol almin) et qu'Il entoure tous les mondes.

אבל באמת הוא רם ונשא וגבוה מאד אפי' [אפילו] מבחי' סוכ"ע שהוא שייך בענין השפעה לנבראים
והמשכת החיות לאמר שבחי' ההשפעה אינה מתלבשת ונתפסת בתוך עלמין רק שהוא למעלה מהם
וסובב עליהן.

Mais, en vérité, Il est élevé, sublime et infiniment haut, même au-dessus du niveau du sovev kol almin, qui relève de la dispensation aux êtres créés et de la descente de la force vitale ; cela signifie que cette dispensation n'est ni revêtue ni saisie à l'intérieur des mondes, mais qu'elle leur est supérieure et les entoure.

7 והנה ענין השפעה אינו שייך כ"א בבחי' אותיות הנ"ל וכשצריך להשפיע השכלה לזולתו כו'. אבל מצד עצמותו ומהותו קודם שבא לבחי' השפעה לא שייך בחי' עלמין כלל לא בחי' ממלא

Or, le fait de prodiguer ne concerne que le niveau des lettres mentionné plus haut, lorsque l'on doit communiquer à autrui une compréhension, etc. Mais du point de vue de Son Essence et de Son Être, avant qu'Il n'en vienne au niveau de la prodigalité, la catégorie des mondes ne s'applique absolument pas : ni le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin),

ולא בחי' סובב וכאשר יעמיק שכלו ובינתו בזה יתעורר ויקוד יקד אש בלבו להתלהב ולהתלהט להיות הלב גשמי ממש נמס ותשתפך נפשו בכלות הנפש ממש לדבקה בו ית'.

ni celui de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). Et lorsqu'il approfondira sa réflexion et sa compréhension à ce sujet, un feu s'éveillera en lui et embrasera son cœur, qui brûlera et s'enflammera, au point que son cœur réellement physique fondra et que son âme se répandra dans un véritable épuisement de l'âme, afin de s'attacher à Lui, béni soit-Il.

8 וכאשר יעמיק שכלו ובינתו בענין הנ"ל הנה מחמת שהתבוננות הנ"ל הוא ממקום גבוה מאוד דהיינו בחי' עצמותו ומהותו ית' ולפניו כחשכה כאורה

Et lorsqu'il approfondit par son intellect et sa compréhension le sujet mentionné plus haut, puisque la contemplation évoquée procède d'un lieu très élevé, à savoir du niveau de Son Essence et de Son Être, béni soit-Il, devant qui « les ténèbres sont comme la lumière »,

לכן יכולה היא להתבוננות הנמשך מזה לנגוע גם עד לבו ובשרו הגשמיות להיות גם הם תשוקתם וחפצם לכלות אליו ית' לדבקה בו בכלות הנפש ממש

la contemplation qui en découle peut donc atteindre jusqu'à son cœur et à sa chair physiques, de sorte qu'eux aussi éprouvent le désir et l'aspiration de se consumer pour Lui, béni soit-Il, et de s'attacher à Lui dans une véritable expiration de l'âme.

וזהו לבי ובשרי ירננו אל אל חי בעצמו ובכבודו קודם שבא לידי בחי' המחיה ומשפיע לזולתו כנודע שכל מה

Et c'est là le sens de « Mon cœur et ma chair chantent vers le D.ieu vivant » : vers Lui-même, dans Sa propre gloire, avant qu'Il n'atteigne le niveau de Celui qui donne la vie et la confère à autrui. Comme on le sait, tout ce qui

שהוא בחי' עליונה יותר יכולה היא לירד ולהתפשט למטה יותר ועי"ז באה ונגעה עד הלב כו'.

est d'un niveau plus élevé peut descendre et se déployer plus bas ; c'est ainsi qu'il vient atteindre le cœur, etc.

(ועמ"ש בפי' משפטים ע"פ לא תהיה משכלה ועקרה בענין שכשכנס"י [שכשכנסת ישראל] היא בבחי' עקרה שאינה מולדת אהבה ויראה העצה הוא ותתפלל חנה על הוי' למעלה מבחי' שם הוי' כו')

(Et voyez ce qui est écrit dans la paracha Michpatim, au sujet du verset « Aucune ne fera de fausse couche et aucune ne sera stérile », à propos du fait que lorsque la Communauté d'Israël est dans l'état d'une femme stérile, qui ne donne naissance ni à l'amour ni à la crainte, le conseil est : « 'Hana pria al Havaya » : au-dessus du niveau du Nom Havaya, etc. ;

ע"ש, ועמ"ש בפי' יתרו בביאור ע"פ משה ידבר בשם האדרא רבא ששלש עולמות ביי"ע שרשם מהתיקון הראשון דיי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] דא"א מי אל כמוך כו' ע"ש, ואפשר שזהו לבי ובשרי ירננו אל אל כו' וע"ש בד"ה מראיהם ומעשיהם).

voyez là-bas. Et voyez ce qui est écrit dans la paracha Yitro, dans l'explication du verset « Moché parlera », au nom de l'Idra Rabba : les trois mondes de Béria, Yetsira et Assiya ont leur racine dans le premier des treize tikkounim de la barbe (tikkouné dikna) d'Arieh Anpin, « Qui est un D.ieu (Kel) comme Toi », etc. ; voyez là-bas. Et il se peut que ce soit là le sens de « Mon cœur et ma chair chantent vers le D.ieu (Kel) », etc. Voyez également là-bas, dans le discours qui commence par « Leur apparence et leurs actes ».)

וזהו וארשתיך לי לעולם כי בזמן שאין בהמ"ק [בית המקדש] קי ים נקי' כנס"י [כנסת ישראל] סוכת דוד הנופלת מחמת שיש לה עליות וירידות ותמיד היא בבחי' נופלת שעולה ויורדת וגם למטה בכללות ישראל בעבודתם עולים ויורדים,

Et c'est là le sens de « Je te fiancerai à Moi pour toujours ». Car, tant que le Temple n'est pas debout, la Communauté d'Israël est appelée « la soucca de David qui tombe », car elle connaît des montées et des descentes et se trouve constamment dans un état de chute, montant et descendant ; et, en bas aussi, le peuple d'Israël dans son ensemble, dans son service, monte et descend.

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] כתיב אקים את סוכת דוד הנופלת שתהא קמה וגם נצבה לעולם בלי הפסק שלא תהי' [תהיה] בבחי' נפילה ח"ו [חס ושלום].

Mais, pour le monde futur, il est écrit : « Je relèverai la soucca de David qui tombe », afin qu'elle se relève et demeure aussi ferme pour toujours, sans interruption, et ne se trouve plus, à D.ieu ne plaise, dans un état de chute.

וזהו שאנו אומרים ומבקשים קדשנו במצותיך. ופעם אנו אומרים אשר קדשנו במצותיו שכבר קדשנו והיינו לפי שעכשיו בקדושין אלו יש בחיי ירידה עדיין

Et c'est pourquoi nous disons et demandons: «Sanctifie-nous (kadsheinu) par Tes commandements.» Et parfois nous disons: «Qui nous a sanctifiés par Ses commandements», car Il nous a déjà sanctifiés. Cela tient au fait qu'à présent, dans ces kiddouchin, cette consécration nuptiale, il existe encore un aspect de descente;

לכן אנו אומרים ומבקשים קדשנו במצותיך קדשנו לעולם שיהיי [שיהיה] בלי הפסק חיי [חס ושלום] (ועי' בזהר ויקרא ד"ו ע"ב וברע"מ [וברע"א מהימנא] פ' תצא דרע"ז ע"א):

c'est pourquoi nous disons et demandons: «Sanctifie-nous par Tes commandements»: sanctifie-nous pour toujours, afin qu'il n'y ait aucune interruption, à D.ieu ne plaise (voir aussi le Zohar, Vayikra, 6b, et le Raaya Mehemna, Parshas Teitzei, 277a).

9 ד והנה ענין הקדושין ומאמר ענין א' הוא. וביאור הענין ע"ד מ"ש את ה' האמרת היום. ופי' האמרת לשון מפעיל שהפעלת האמירה בו ית' ע"י עסק התורה כמ"ש במ"א.

4. Or, la question des kiddouchin (fiançailles) et celle du maamar («parole») relèvent d'une même idée. Pour l'expliquer, on peut s'appuyer sur ce qui est écrit: «Tu as déclaré Havaya en ce jour.» Le terme he'emarta est une forme causative: tu as fait advenir la «parole» (amira) en Lui, béni soit-Il, par l'étude de la Torah, comme cela est expliqué ailleurs.

והנה באמירה זו שהוא בחיי אותיות התורה מתגלה בו הארת עצמות א"ס ב"ה עם היות שאינה מבחינתו

Or, dans cette «parole», qui est le niveau des lettres de la Torah, se révèle un rayonnement de l'Essence de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, bien qu'il ne soit pas de Son niveau

ולא כערכו כלל, כמשל דבור גשמי שבאדם שבו משכיל לזולתו מבחי' חכמה שבו, ובחי' הנ"ל הוא בחי' מקיף

et ne Lui est en rien comparable; comme dans l'analogie de la parole physique chez l'homme, par laquelle il transmet à autrui quelque chose du niveau de 'Hokhma (sagesse) qui est en lui. Le niveau mentionné plus haut est un makif (une lumière enveloppante),

אך אינו מתלבש בו לגמרי כי בעודו בכח חכמתו אזי אין בו בחי' אותיות המגבילים לדבר על ענין זה באותיות אלו וכשיוצאים מכח אל הפועל מהעלם אל הגילוי בפה

mais il n'y est pas entièrement revêtu. Car, tant qu'il demeure dans le potentiel de sa sagesse, il ne comporte pas encore de lettres, lesquelles délimitent la manière de parler de ce sujet au moyen de ces lettres précises ; et lorsque celles-ci passent du potentiel à l'actuel, du caché au révélé, dans la bouche,

הנה הבל הדבור מפריד הקול ומחלק האותיות ולכן הבל הדבור הוא בחי' מקיף לנשמה כי דרך הבל הדבור יוצא ומתגלה הארה עצמיות וההבל נעשה לכוש

le souffle de la parole sépare la voix et distingue les lettres. Le souffle de la parole constitue donc un makif pour l'âme : par son intermédiaire, un rayonnement essentiel sort et se révèle, et le souffle devient un vêtement

אליו ומקור ההבל נשאר בבחי' מקיף עליו מלמעלה ושורש ההבל זה הוא מרוח פיו ית' שורש כל המקיפין שממנו נמשך הארה להיות עובר בתוך הבל הקול שלו

pour lui, tandis que la source du souffle demeure au-dessus de lui, en tant que makif. La racine de ce souffle vient du «souffle de Sa bouche», béni soit-Il, racine de tous les makifim, d'où est attiré un rayonnement qui passe dans le souffle de sa voix

(ע' [עין] בסש"ב [בספר של בינונים] ספ"ה בשם הפרע"ח [הפרי עץ חיים] ועמ"ש בס' מבוא שערים ש"ג ח"ב [חלק ב' פ"ג [פרק ג'] ע"פ האדרא נשא דקל"ד מהאי פומא עילאה נשבא רוחא כו' ע"ש.

(Voir Sefer Shel Beinonim, à la fin du chapitre 5, au nom de Pri Etz Chaim ; voir aussi ce qui est écrit dans le livre Mevo She'arim, Porte 3, partie 2, chapitre 3, à propos de l'Idra de Naso, page 134 : «De cette bouche supérieure souffle un esprit», etc. Voir là-bas.)

ועמ"ש מזה ע"פ ביום השמיני עצרת בפ"י ואשים דברי בפ"ך וע' רבות כי תשא פמ"א [פרק מ"א / פרשה מ"א] ע"פ מפיו דעת ותבונה. ומענין האמרת היום רבות שם ר"פ מ"ה.

Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet sur le verset «Au huitième jour, un Atseret», dans l'explication de «J'ai mis Mes paroles dans ta bouche»; voir également Midrash Rabbah, Ki Sisa, chapitre 41, sur le verset «De Sa bouche viennent la connaissance et l'intelligence.» Quant à la question de «Tu as déclaré en ce jour», voir Midrash Rabbah, là-bas, au début du chapitre 45 ;

נשא פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] בפסוק ביום השביעי במדרש איכה בפסוק על אלה אני. גיטין דנ"ו ע"ב חגיגה ד"ג ע"א ברכות דף ו):

Nasso, chapitre 14, sur le verset «Le septième jour» ; dans le Midrach Eikha, sur le verset «Pour toutes ces choses, je [pleure]» ; Guittin 56b ; 'Haguiga 3a ; Berakhot, folio 6).

10 וזהו ענין הקדושין שנותן לה טבעת בחי' אור מקיף. וכך את ה' האמרת היום וממשיך עליו או"מ [אור מקיף] ממקור ושורש כל המקיפ"י [המקיפים] הרי הוא מקודש לשמים.

Et tel est le sens des kiddouchin : il lui donne une bague, qui est du niveau de la lumière enveloppante (Or Makif). De même, «Tu as proclamé Havaya aujourd'hui» : on attire sur soi une lumière enveloppante depuis la source et la racine de toutes les lumières enveloppantes (makifim), et l'on est ainsi consacré au Ciel.

פ"י שהוא מוכן ומקושר לדבקה בו ית' כמו אדם המקדש אשה שבקדושין אלו נאסרה על כל העולם ומיוחדת רק לבעלה.

C'est-à-dire qu'il est prêt et lié à Lui pour s'attacher à Lui, béni soit-Il, comme un homme qui épouse une femme : par ces kiddouchin, elle est interdite à tout le monde et réservée à son seul mari.

כך ע"י התורה בחי' את ה' האמרת הנ"ל הוא מקושר ודבוק בהבל הדבור להיות מוכן לשבתו.

De même, par la Torah — le niveau de «Tu as proclamé Havaya» mentionné plus haut —, il est lié et s'attache, par le souffle de la parole, afin d'être «un lieu pour Sa demeure».

מה שאין כן אם אינו לומד להמשיך בחי' כח הדבור אליו הרי הוא כאלו חבירו מדבר לפניו והוא אינו שומע שלא ידבק בשכלו ומחשבתו של חבירו בלי שמיעת הקול.

Il n'en va pas ainsi s'il n'étudie pas de manière à attirer en lui le pouvoir de la parole : c'est alors comme si son prochain parlait devant lui sans qu'il l'entende, car il ne peut s'attacher à l'intellect et à la pensée de son prochain sans entendre sa voix.

11 וזהו וארשתיך לי כו' אך עוד הוא צריך לפדות נפשו האלקית מתוך מאסר הגוף ונפשו הבהמית שלא תהי' [תהיה] נקראת חגרת או סומא והפדיון הוא בצדקה,

Et telle est [la signification de] «Je te fiancerai à Moi», etc. Mais il lui faut encore délivrer son âme divine de la prison du corps et de son âme animale, afin qu'elle ne soit pas appelée «boiteuse ou aveugle» ; cette délivrance s'accomplit par la charité (tsedaka).

וזהו וארשתיך לי בצדק כי גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה כו' וכרבי אליעזר דיהיב פרוטה לעני והדר מצלי.

Et telle est [la signification de] «Je te fiancerai à Moi par la justice (tsedek)»: car «grande est la charité, qui rapproche la délivrance», etc.; ainsi faisait Rabbi Éliézer, qui donnait une perouta à un pauvre, puis priait.

וכמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה אין ישראל נגאלין אלא בצדקה שנאמר ושביה בצדקה. שע"ז פודה נפשו כו' ועתה נפדה כו' ע"ש באריכות (ועמ"ש בפ' כי תשא סד"ה שמאלו תחת לראשי).

Comme il est écrit dans Iggeret HaKodesh, dans le passage qui commence par «Israël ne sera délivré que par la charité, ainsi qu'il est dit: "et ceux qui reviendront, par la charité"»: par cela, l'homme délivre son âme, etc., et maintenant elle est délivrée, etc.; voyez là-bas le développement détaillé (et voyez ce qui est écrit dans la paracha Ki Tissa, à la fin du discours qui commence par «Sa main gauche est sous ma tête»).

ובמשפט דהנה כתיב רשע מכתיר את הצדיק ועל זה נאמר ובערת הרע מקרבך לכך צ"ל משפט ע"ז ובחסד וברחמים דהיינו לעורר ר"ר [רחמים רבים] על נפשו

«Et par la justice»: car il est écrit: «Le méchant cerne le juste», et c'est à ce propos qu'il est dit: «Tu extirperas le mal de ton sein»; il faut donc rendre justice à cet égard. «Et par la bonté et la compassion»: c'est-à-dire éveiller une grande compassion pour son âme,

וכדכתיב ליעקב אשר פדה את אברהם כמ"ש במ"א (ועמ"ש בפ' בשלח ע"פ אשירה. בפ"י משפט וצדקה ביעקב אתה עשית ועיין ברבות פ' עקב מענין וארשתיך לי בצדק ובמשפט).

comme il est écrit: «à Yaakov, qui a délivré Avraham», ainsi qu'il est expliqué ailleurs (et voyez ce qui est écrit dans la paracha Bechala'h sur le verset «Je chanterai», au sujet de «Justice et droiture, Tu les as accomplies en Yaakov»; et voyez Midrash Rabbah, paracha Ekev, à propos de «Je te fiancerai à Moi par la justice et par le droit»).

וארשתיך לי באמונה דהיינו מי שאינו יכול ללמוד וגם איש עני הוא ואין יכול ליתן צדקה

«Je te fiancerai à Moi par la fidélité (émouna)»: c'est-à-dire celui qui ne peut étudier et qui est également pauvre, de sorte qu'il ne peut donner la charité,

אעפ"כ [אף על פי כן] אין מונע לו להיות בחי' כלה וארוסה ע"י האמונה כנ"ל בהתבוננות מעומק דליבא איך דכולא קמיה כלא חשיבי ושהוא למעלה מעלה מבחי' סוכ"ע

néanmoins, rien ne l'empêche d'accéder au niveau de la fiancée et de l'épousée, grâce à la foi (émouna), comme mentionné plus haut: par une méditation venant du plus profond du cœur sur le fait que «tout est considéré comme rien devant Lui», et qu'Il est infiniment au-dessus du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin)

(ועמ"ש ע"פ כי אברהם לא ידענו כו' כי אתה ה' אבינו כו'. וממשי"ש [וממה שכתוב שם] יובן יותר ענין וארשתיך לי באמונה).

(et voyez ce qui est écrit sur le verset «Car Avraham ne nous a pas connus», etc., «car Toi, Havaya, es notre Père», etc.; ce qui est écrit là-bas permettra de mieux comprendre le sujet de «Je te fiancerai à Moi par la fidélité»).

וכ"ז [וכל זה] הוא בבחי' כלה וארוסה אבל אח"כ צריך להיות בחי' נשואין (וכמ"ש ברבות בא ס"פ י"ח) וזהו וידעת את ה' מלשון והאדם ידע את חוה שהוא בחי' התקשרות האמיתי.

Tout cela se situe au niveau de la fiancée et de la promise ; mais ensuite doit venir le niveau du mariage (nissouin) (comme il est écrit dans Midrash Rabbah, Bo, à la fin du chapitre 18). Et telle est [la signification de] «Et tu connaîtras Havaya»: le terme «connaître» est ici employé comme dans «L'homme connu 'Hava», ce qui désigne le niveau d'un attachement véritable.

כמ"ש ומלאה הארץ דעה את ה' פ"י שתמלא כולו לה' שלא יהיה שום מחשבה דבור ומעשה

Comme il est écrit: «La terre sera remplie de la connaissance de Havaya»; c'est-à-dire qu'elle soit entièrement remplie pour D.ieu, de sorte qu'il n'y ait aucune pensée, parole ni action

כי אם לה' לבדו וכל מחשבות אדם יהיו ממולאים רק מן דעת ה' וזהו ותן חלקנו בתורתך שיהיה חלקנו מיוחד בתכלית היחוד בתורתך ויהיו לאחדים ממש וד"ל [ודי למבין]:

si ce n'est pour D.ieu seul, et que toutes les pensées de l'homme soient remplies uniquement de la connaissance de D.ieu. Telle est [la signification de] «Accorde-nous notre part dans Ta Torah»: que notre part soit unie à Ta Torah dans l'unité la plus absolue, et qu'elles ne fassent véritablement qu'un. Cela suffit à qui comprend.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/bamidbar/9/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak